

1 SAMHÄLLS- BYGGNADSVISION .1

Illustrationsbilder av Selina Malik och Caroline Krocker.

SAMHÄLLSBYGGNADSVISION

14

SAMHÄLLS- BYGGNADSVISION

Samhällsbyggnadsvisionen lyfter fram Hörbys utvecklingsmöjligheter med samhällsbyggnad och definierar kommunens kärnvärden. En gemensam och tydlig samhällsbyggnadsvision stärker utvecklingen i kommunen och bidrar till att skapa tillväxt, lönsamhet och arbetstillfällen genom utveckling av bland annat boendemiljöer, naturområden och företagslivet. Företag och föreningar ska också kunna använda visionen för att marknadsföra kommunen.

Samhällsbyggnadsvisionen är viktig för översiktsplanarbetet genom att den preciserar och pekar på viktiga och attraktiva delar i Hörby kommun samt hur dessa ska utvecklas i framtiden. Målet är att framhäva dynamiken mellan byarna, tätorten och omlandet samt hur detta kan påverka planeringen för bostadsbyggande, verksamheter, handel, grönsstruktur, infrastruktur och service i kommunen.

Samhällsbyggnadsvisionen har arbetats fram i samarbete med bl.a. medborgare, barn och ungdomar, tjänstemän, politiker, föreningar och företagare. Under fyra seminarier har över 100 personer fått lämna synpunkter inom sex temaområden.

- Hörby tätort, den lokala tillväxtmotorn
- Kärnorna, byarna och omlandet
- Upplevelsen av Ringsjön och den unika, varierande naturen
- Hållbara, attraktiva kommunikationer och infrastruktur
- Det aktiva företagslivet
- Kommunens liv och innehåll

Illustrationsbilder av Selina Malik och Caroline Kroeker.

Hörby kommunen har sammanställt resultatet och kommunens slutsatser ligger till grund för de ställningstaganden som presenteras under respektive rubrik på följande sidor. Att Hörbyborna och Hörbyföretagarna kan känna igen sig, och känna delaktighet i samhällsbyggnadsvisionen är viktigt för dess trovärdighet och genomförbarhet.

HÖRBY – EN DEL AV FLERKÄRNIGHETEN

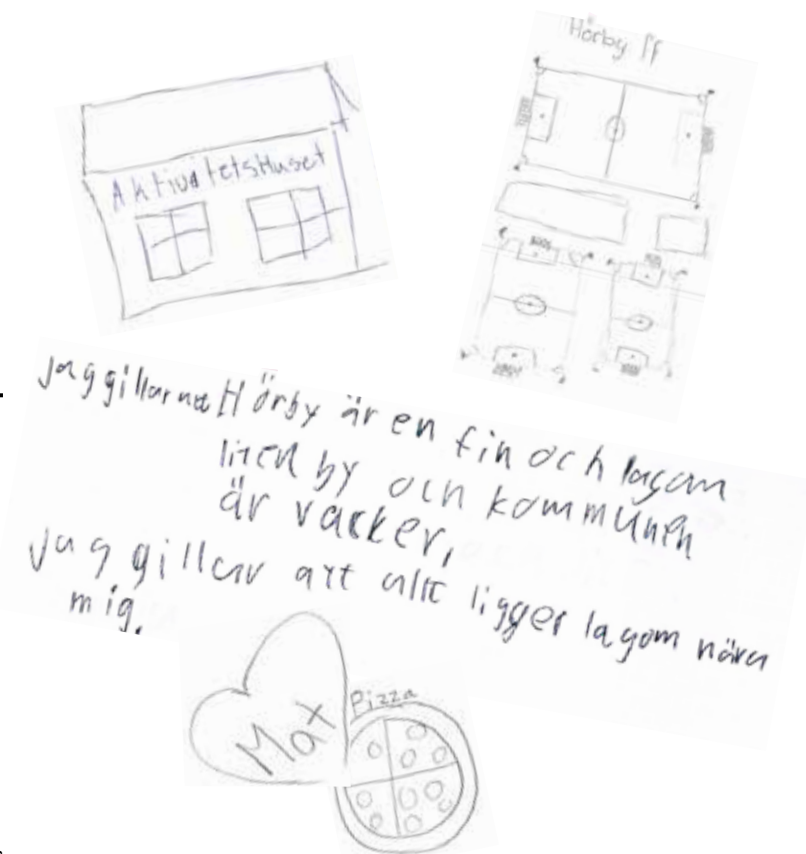
Hörby kommuns sammanhang i Skåne och Öresundsregionen är mycket viktigt för kommunens framtida utveckling. En tydligare struktur i regionen ger en tydligare rollfördelning mellan kommuner, städer och orter som då var och en kan bidra på sitt sätt till regionens utveckling.

Det flerkärniga Skåne

Hörby kommuns samhällsbyggnadsvision bygger på Region Skånes strategier om *Det flerkärniga Skåne* där den fysiska planeringen används för att skapa utveckling för hela Skåne och Öresundsregionen.

Under seminarierna fick deltagarna svara på frågan "Om Hörby kommun var en person, hur skulle du beskriva den personen?" Illustrationen visar ett urval av svaren.

Under seminarierna med elever i årskurs 6 fick deltagarna rita eller skriva ner vad de ansåg vara det bästa med Hörby kommun. Här är några av teckningarna.

Skåne som storstadsregion domineras inte av en större stad med förorter och omland, utan den har många självständiga orter som tillsammans skapar regionens stora miljonbefolkning. Flerkärnigheten är en av Skånes styrkor där korta avstånd mellan orter ger god tillgänglighet där orterna kompletterar och förstärker varandra.

Skåne har åtta regionala kärnor, orter som har en central betydelse för sitt omland. Kärnorna har en relativt stor befolkning, branschbredd och positivt pendlingsnetto, det är Malmö, Lund, Helsingborg, Landskrona, Kristianstad, Hässleholm, Ystad och Trelleborg. Malmö, Lund och Helsingborg tillväxtmotorer, dvs. städer som har en större

befolknings- och sysselsättningstillväxt än Skåne i genomsnitt, vilket skapar tillväxt i hela regionen. Tillväxtmotorerna är mycket betydelsefulla för Skånes utveckling. I städerna finns forskning, universitet, kunskapsintensiv tjänstesektor, större kulturinstitutioner och ett stort urval av handel.

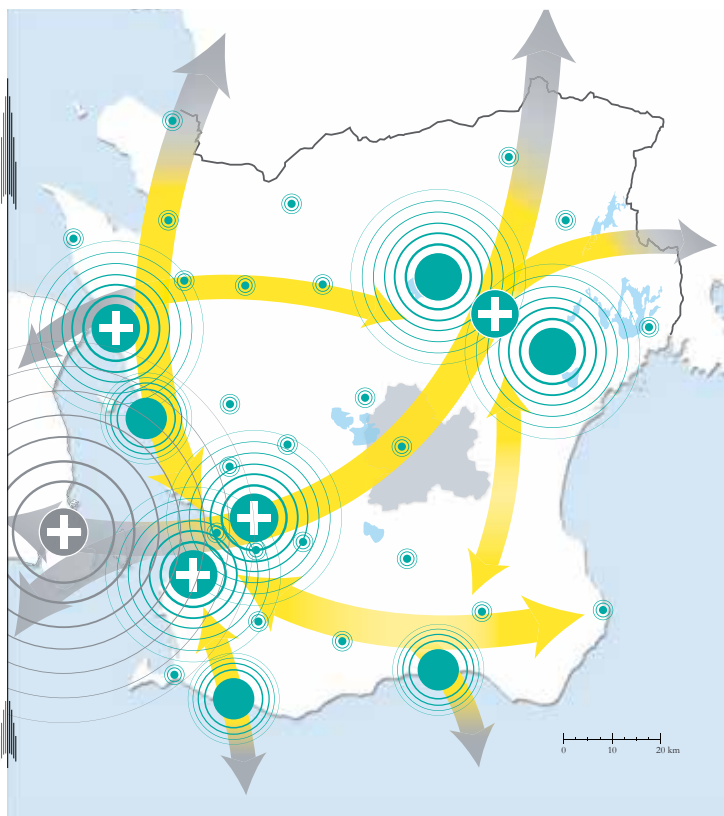
Hässleholm och Kristianstad pekas ut som regionala kärnor då de inte anses vara tillväxtmotorer var för sig. Ett samarbete dem emellan kan göra att de tillsammans blir en tillväxtmotor för nordöstra Skåne.

God tillgänglighet med infrastruktur och kollektivtrafik inom regionen är en förutsättning för att stärka flerkärnigheten och därmed den regionala utvecklingen. Genom att binda samman regionens tillväxtmotorer och utveckla kopplingen mellan de regionala kärnorna skapas flera möjligheter för invånare och företag. Det skapar även möjligheter till boende, arbete, fritidssysselsättningar och upplevelser som tillsammans stärker Skånes attraktionskraft.

Den flerkärniga kommunen Hörby

Hörby kommuns roll i Skåne och i Öresundsregionen är i dag relativt otydlig där kommunens värden och möjligheter inte tas tillvara i den mån det är möjligt. Genom att använda regionens strategier på kommunal nivå kan en tydligare struktur skapas inom kommunen som kan öka tillväxten och ge Hörby kommun ett tydligare sammanhang i regionen.

Även Hörby kommun har en flerkärnig struktur med Hörby tätort som tillväxtmotor och där en eller flera mindre orter tillsammans skapar lokala kärnor som serverar sitt omland. Den lokala tillväxtmotorn och de lokala kärnorna är beroende av varandra och bidrar tillsammans till en utveckling där hela kommunen kan växa.

Karta: Det flerkärniga Skåne

Regional tillväxtmotor

Regionala kärnor

Mindre byar av lokal betydelse

Stärka tillgängligheten och binda samman Skåne

Stärka Skånes relation inom Öresundsregionen, södra Sverige och södra Östersjön

Generellt för hela Skåne gäller

Skapa socialt hållbara, attraktiva orter och miljöer som erbjuder hög livskvalitet

Växa effektivt med en balanserad och hållbar markanvändning

Hörby tätort är en lokal tillväxtmotor

I Hörby tätort finns kommunövergripande kommunal och kommersiell service, som ett varierat handels-, verksamhets- och tjänsteutbud, vårdcentraler och högstadieskolor. Det finns också effektiva förbindelser till andra närliggande lokala tillväxtmotorer som exempelvis Höör, Eslöv och Sjöbo, samt till regionala kärnor och regionala tillväxtmotorer som Lund, Malmö och Kristianstad–Hässleholm.

Lokala kärnor

De lokala kärnorna serverar sitt omland med funktioner som behövs nära hemmet. Detta kan exempelvis vara förskolor, lågstadieskolor och mellanstadieskolor eller dagligvaruaffär. Det är också viktigt med smidiga kommunikationer till den lokala tillväxtmotorn Hörby tätort, till andra närliggande lokala tillväxtmotorer och till de regionala kärnorna och tillväxtmotorerna. De lokala kärnorna kan antingen bestå av en enskild by eller av två byar som tillsammans skapar dessa förutsättningar.

Kommunen har fyra lokala kärnor med skolor upp till mellanstadiet, dagligvaruaffär och regionbusstrafik. Dessa funktioner är viktiga också för att omkringliggande byar och omland ska vara attraktiva. För att vara en lokal kärna ska orten ha minst två av tre funktioner, det finns i Ludvigsborg, Killhult, Långaröd–Önneköp och Östraby–Västerstad.

Karta: Den flerkärniga kommunen Hörby

Lokal tillväxtmotor

Lokala kärnor

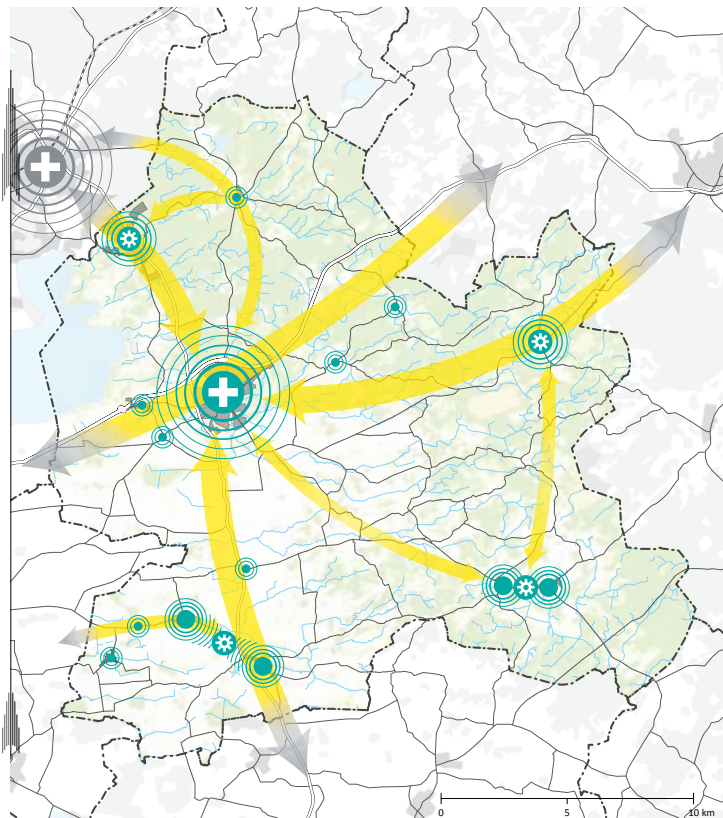
Mindre byar av lokal betydelse

Stärka tillgängligheten och binda samman Hörby kommun

Kommunikationer

Tillgängligheten inom Hörby kommun är minst lika viktig som kommunikationerna till resten av Skåne. Med en utvecklad tillgänglighet ökar Hörby kommuns attraktionskraft för boende, verksamheter och besök samtidigt som det minskar bilberoendet. Kommunikationerna inom och mellan kommuner är också viktiga för att flerkärnigheten ska kunna utnyttjas så effektivt som möjligt.

HÖRBYS SAMHÄLLSBYGGNADSVISION

Förändringar i samhället sker automatiskt medan förbättringar kräver aktiva val. För att nå målen krävs ett kontinuerligt och strategiskt arbete med samhällsbyggnadsvisionen som utgångspunkt. Kommunens nya samhällsbyggnadsvision *Vårt Hörby – En nära och naturskön kommun med unika livsmiljöer driven av kreativitet, gemenskap och framtidstro* ska vara vägledande i allt från riktlinjer till genomförande inom all stadsbyggnad framöver.

Visionen vilar på en struktur illustrerad som sex kugghjul där vart och ett symboliserar en funktion eller ett temaområde. För att helheten ska fungera och utvecklingen drivas framåt krävs att delarna driver på varandra mot gemensamma mål.

”Vårt Hörby – En nära och naturskön kommun med unika livsmiljöer driven av kreativitet, gemenskap och framtidstro”

Hörby, den lokala tillväxtmotorn

Att utveckla tillväxten och servicen i hela kommunen är Hörby tätorts främsta uppgift som lokal tillväxtmotor. En mångfald i fråga om boende, arbetsplatser, kultur, handel, nöjen och andra verksamheter gör att Hörby utvecklas till en nyskapande tätort, samtidigt som orten behåller sin historiska förankring. Hörby centrum ska vara den självklara mötesplatsen och vardagsrummet för alla människor oavsett kön, ålder eller ursprung. Det ska vara tryggt och säkert att vistas i Hörby under alla tider på dygnet. Stadsmiljön ska ha hög kvalitet, god tillgänglighet och en stark småskalig stadskaraktär där torgen, parkerna och åpromenaden längs Hörbyån möter den omgivande naturen.

Hörby tätort har förutsättningarna

Hörby tätort har alla förutsättningar för att vara en drivande och attraktiv tillväxtmotor för hela kommunen. Genom att marknadsföra tätortens gemytliga småstadskaraktär och dess strategiska läge, i kombination med invånarnas

entreprenörsanda, kan dess attraktivitet som handels- och företagscentrum förbättras och Hörbys position som nav i mittskåne stärkas.

Kommunens ställningstaganden

- Ett attraktivt, trivsamt och tilltalande centrum får besökarna att stanna längre, det ger ett levande centrum med varierat handels- och serviceutbud.
- Evenemang och tillfälliga aktiviteter skapar tillfälle för spontana möten mellan olika grupper.
- Kommunen ska ta tillvara övergivna och outnyttjade platser i tätorten för att förbättra Hörby tätorts framtoning samt öka invånarnas trygghet.
- Genom att erbjuda företag och verksamheter attraktiv mark i utkanten av Hörby tätort kan centrum- och kollektivtrafiknära områden, som idag är ianspråktaga för verksamheter, omvandlas till bland annat bostadsområden.

Illustrationsbild av Selina Malik

Detta uppnår vi genom att:

- skapa välkomnande entréer som väcker intresse och lockar besökare
- fortsätta centrumförnyelsen för att skapa ett sammanhängande, tillgängligt och tryggt vardagsrum för alla med en god utformning anpassad till Hörbys skala
- inreda torg och gaturum med exempelvis bekväma sittmöbler, vacker belysning och planteringar för att underlätta och uppmuntra till längre vistelser i centrum
- göra träd, buskar och blommor till naturliga element i den offentliga miljön och bebyggelsen
- bebygga, förnya och rusta upp oanvända och ödsliga platser i tätorten
- flytta ut störande och ytkrävande verksamheter från Hörby centrum och ge plats för attraktiva bostadsområden med möjlighet för exempelvis handel och service.

Kärnorna, byarna och omlandet

Genom en väl utvecklad koppling och ett gott samarbete mellan kärnorna, de mindre byarna och omlandet skapas bättre förutsättningar för att utveckla och bibehålla en levande landsbygd med god service i strategiska lägen. Historiskt kulturlandskap, böljande fält, ädellövskogar, Linderödsåsen och de levande byarna är några unika kvaliteter som landsbygden i Hörby kommun kan erbjuda. Det är unika kvaliteter som inte kan återskapas någon annanstans. Genom att ta tillvara och utveckla det unika i varje ort och inom varje område kan exempelvis utveckling, hälsa, integration, jämlikhet, trygghet och tolerans främjas.

Landsbygden har möjligheterna

Ungefär hälften av Hörby kommuns befolkning bor utanför tätorten. Landsbygden är också mycket attraktiv för dem som söker sig till kommunen, både som turister och som inflyttare. Ett väl fungerande, rikt nätverk av service runt

Illustrationsbild av Caroline Kroeker

om i kommunen är därför viktigt för att nå målet om att hela Hörby kommun ska utvecklas och leva. I detta har kommunen ett stort ansvar men det är främst invånarna själva som vet vad som behövs för att utveckla sin by och sitt omland. Stoltheten över sin by och sin kommun är den bästa grunden för att skapa en positiv utveckling och den mest effektiva marknadsföringen av en landsbygd med framåtanda.

Kommunens ställningstaganden

- För att utveckla och bibehålla en levande landsbygd i förändring ska kvaliteter som historiskt kulturlandskap, böljande fält, naturmiljöer och levande byar lyftas fram.
- Genom att utveckla det unika på varje ort och inom varje område kan tillväxt, service, företagande och turism främjas.
- Bra byskolor, tillgång till dagligvaruaffär och god kollektivtrafik är de viktigaste servicefunktionerna för en levande landsbygd med framtidstro.

Detta uppnår vi genom att:

- utveckla nätet av byskolor och kommunal service
- förbättra och utveckla samarbetet mellan kommunen och byföreningarna så att varje bys eller områdes unika kvaliteter kan stärkas
- samarbeta med byföreningarna om uppförskning och underhåll av offentliga platser och entréer
- skapa goda kommunikationer mellan de lokala kärnorna och den lokala tillväxtmotorn samt möjliggöra närtrafik över kommungränserna
- arbeta för ett väl utbyggt bredbandsnät och stabil elförsörjning på landsbygden.

Upplevelsen av Ringsjön och den unika, varierande naturen

I övergången från södra Skånes odlingslandskap till Linderödsåsens kuperade skogslandskap breder Ringsjön ut sig som en skimrande pärla, omgiven av ett spännande och omväxlande mosaiklandskap. Att bo och verka med ett vackert natur- och kulturlandskap runt knuten är något som Hörbyborna ser som en självklarhet, men som invånarna i stora delar av Skånes storstadsregioner och södra grannländer saknar. Sammanhållna grönområden har stora ekonomiska, sociala, ekologiska och kulturhistoriska värden, och ger dessutom förbättrad folkhälsa.

Landskapet har kvaliteterna

Inom Hörby kommun finns unika förutsättningar för ett utvecklat samspel mellan människa och natur. Närheten till naturen, dess rika utbud av upplevelser och höga natur- och kulturvärden bidrar starkt till kommunens attraktivitet. Genom att värna de bullerfria och nattmörka områdena på Linderödsåsen, Ringsjöns vatten och de vidsträckta skogsområdena skapas förutsättningar för att invånare och besökare även i framtiden kan njuta av vacker fågelsång, bad och gnistrande stjärnhimmel i en ostörd miljö.

Kommunens ställningstaganden

- En förutsättning för att Hörby ska kunna bibehålla och öka sin attraktivitet som boende- och besökskommun är att värna de unika natur- och kulturmiljöerna samt de vidsträckta områdena för rekreation och friluftsliv.
- Genom att öka integrationen mellan bebyggda miljöer och naturen skapas förutsättningar för att människor ska kunna röra sig direkt ut i det omgivande landskapet utan att hindras av barriärer.
- I samverkan med markägare och andra aktörer ska kommunen öka tillgängligheten till natur och rekreation genom vandringsleder, offentliga badplatser och båtplatser samt marknadsföra och informera om Ringsjöns och naturens värden.

Detta uppnår vi genom att:

- binda samman viktiga grönområden och skapa stråk mellan tätorter och den omgivande naturen
- göra natur, rekreation och friluftsliv mer lättillgängliga
- förbättra Ringsjöns vattenkvalitet och dess rykte som bad- och fiskesjö
- skydda icke ljusförorenade och bullerfria områden på Linderödsåsen
- värna det småskaliga jordbruket som bevarar det öppna landskapet och de unika odlingsmiljöerna
- ta ställning mot mineralexploatering i kommunen.

Hållbara, attraktiva kommunikationer och infrastruktur

Attraktiva kommunikationer stärker banden mellan Skånes regionala tillväxtmotorer, regionala kärnor och mindre byar och de är därmed viktiga för utvecklingen i Hörby kommun. Ökad tillgänglighet kan stärka näringsliv, sysselsättning, utbildning, kultur och turism i regionen, och därmed även Hörby kommun. Hörby kommuns närhet till hela Skåne och Öresundsregionen, stadsmiljöerna, kultur, upplevelser och arbetstillfällen gör det attraktivt att bo i kommunen inom rimliga pendlingsavstånd. Likaså har Skåne nära till Hörby.

Hörby kommun har närheten

En kommun med Hörbys flerkärniga struktur behöver bra kollektivtrafik, gena gång- och cykelvägar och snabb uppkoppling för att hela kommunen ska vara attraktiv att bo och arbeta i. I Hörby kommun är det nära till det mesta men förutsättningarna för framtidens infrastrukturlösningar behöver tydliggöras och utvecklas. Kommande satsningar

Illustrationsbild av Selina Malik

på effektivare förbindelser innebär att Hörby blir en starkare kommunikationspunkt i Skåne med ökad tillväxtkraft. Bredbandsutbyggnad, starkare kollektivtrafikenät och gång- och cykelvägar mellan kommunens kärnor skapar goda förutsättningar för utveckling av boendemiljöer, företags- och besöksnäringen, ett minskat bilberoende och därmed också en minskad klimatpåverkan.

Kommunens ställningstaganden

- God tillgänglighet och effektiva kommunikationer är grundläggande för att stärka flerkärnigheten och utvecklingen, både regionalt och lokalt.
- Tillgång till väl fungerande och snabb internet- och teleuppkoppling påverkar valet av bostads- och verksamhetsort och är grundläggande för att näringslivet ska kunna utvecklas i hela kommunen.
- En strategisk utbyggnad av bostadsområden i kollektivtrafikenära lägen bidrar till ett förbättrat underlag för kollektivtrafiken och därmed även större möjligheter till en utökad turtäthet och helgtrafik.

Detta uppnår vi genom att:

- bygga ut bredbandsnätet i hela kommunen
- säkerställa en trygg elförsörjning för samtliga bostäder och verksamheter
- arbeta för att utveckla närtrafiken och möjliggöra resor över kommungränserna
- binda samman och bygga ut viktiga gång- och cykelvägar i kommunen
- stödja visionen om en framtida järnvägsförbindelse mellan Kristianstad och Lund via Hörby
- stödja förslaget om en omläggning av riksväg 23 till sträckan väg E22 och riksväg 13
- fortsätta diskussionerna om en regional superbusslinje mellan Kristianstad och Lund-Malmö via Hörby.

Illustrationsbild av Selina Malik

Det aktiva företagslivet

Hörbys läge centralt i Skåne och i knutpunkten mellan två stora trafikleder är en perfekt bas för entreprenad-, transport- och logistikföretag.

Närheten till ESS, Max IV och den starka forskningskulturen i Lund skapar förutsättningar för etablering av företag med anknytning till dessa anläggningar. Arbetsmarknaden i Skåne är stark och stabil samtidigt som en stor del av Hörbys invånare är sysselsatta inom kommunens gränser. Hörbys storlek, täthet och mångfald av människor, varor och tjänster ger ekonomisk utveckling. Samtidigt är det viktigt att attrahera många olika människor till Hörby och regionen för att klara efterfrågan på kvalificerad arbetskraft till näringslivet.

Företagarna har kreativiteten

Hörby kommun präglas av en stark företagsanda och ett utpräglat entreprenörskap. Orten har en lång tradition som företagscentrum med ett brett tjänsteutbud, marknader och handel. Kreativiteten och framtidsvisionerna inom företagslivet är motorn för utveckling och tillväxt i ett sammanhang där kommunens främsta roll är att bidra med mötesplatser, hög servicegrad, infrastruktur och bredband i syfte att stimulera näringslivets positiva utveckling.

Illustrationsbild av Selina Malik och Caroline Kroeker

Kommunens ställningstaganden

- Hörby tätort är kommunens lokala tillväxtmotor och ska vara en attraktiv service- och handelsort.
- Genom att arbeta för en positiv näringslivsutveckling och hög sysselsättningsgrad kan kommunen stärka sin position som tillväxtkommun, med en årlig ökning av antalet företag och arbetstillfällen.
- Arbeta för en väl utvecklad infrastruktur med stabilt bredband som möjliggör företags- och verksamhetsetableringar inom hela kommunen.
- Skapa ett attraktivt och livfullt centrum där det finns efterfrågan på lediga lokaler.

Detta uppnår vi genom att:

- förbättra den kommunala företagslotsen för utveckling av nya och befintliga företag och verksamheter
- planera för varierande verksamhetsområden i attraktiva lägen
- förbättra marknadsföringen av lediga lokaler och tillgänglig verksamhetsmark
- marknadsföra kommunen som besöks- och turistmål för att främja de småskaliga landsbygds- och jordbruksföretagen
- anpassa och ta fram flexibla detaljplaner så att en varierad handels- och företagsetablering tillgodoses
- stärka kommunens varumärke som företagscentrum och boendeort.

Kommunens liv och innehåll

Hörby kommun ska stärkas som en öppen, nyskapande och nära plats i Öresundsregionen och Skåne med möjlighet för människor att förverkliga sina drömmar. Kommunens liv och innehåll ska präglas av kreativitet, öppenhet och tolerans där mångfalden skapar nya idéer. Boende och verksamma i kommunen ska känna trygghet, glädje och stolthet över att kalla sig Hörbybor och besökare ska uppleva kommunen som öppen och välkomnande och som en plats att återvända till.

Tillsammans har vi möjligheterna

Kommunen planerar för och sätter ramarna för den framtida utvecklingen genom sin strategiska planering av boende, verksamheter och servicefunktioner. Det är invånarna som har förutsättningarna och möjligheterna att fylla vardagen i Hörby med liv och innehåll. Genom att arbeta tillsammans kan förutsättningar skapas för en levande kommun med hög livskvalitet och plats för alla.

Kommunens ställningstaganden

- En tydlig och målinriktad medborgardialog är grundläggande för en lyckad planering och god framförhållning.
- En strategisk bostadsplanering med varierande bostadsmiljöer och boendeformer skapar boende för alla åldrar och behov.
- För att det ska bli attraktivare att bo i Hörby krävs goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter för både gammal och ung.
- För att skapa goda förutsättningar för att hela kommunen ska leva och utvecklas krävs en väl fungerande service med en långsiktig och strategisk planering.
- Kommunen ska arbeta för att offentliga platser och lokaler ska vara tillgängliga för alla, oavsett funktionsnedsättning.

Detta uppnår vi genom att:

- erbjuda bra vård, omsorg och anpassade boende med hög standard och god service
 - värna, utveckla och höja statusen på byskolorna för att tydliggöra deras betydelse för landsbygdens utveckling
 - erbjuda ett modernt kultur- och fritidsutbud, särskilt för barn och ungdomar
 - förtäta i centrala och tätortsnära lägen
 - bygga nytt i attraktiva och naturnära områden
 - planera för en varierad bebyggelse med möjlighet till kategoriboende och blandade upplåtelseformer
 - marknadsföra allt det kommunen har att erbjuda för invånarna, investerare och besökare
- i all samhällsplanering och projektering av offentliga platser och lokaler arbeta för att skapa god tillgänglighet för alla.

Illustrationsbild av Caroline Kroeker